

GIỚI THIỆU SÁCH

LTS. Vừa qua, Đại học Phật Quang, Đài Loan, gửi tặng Viện Nghiên cứu tôn giáo bộ sách “Phật Quang đại từ điển” (đĩa CD). Nhân dịp này Tạp chí NCTG xin giới thiệu bộ sách quý đó qua bài tựa của Đại sư Tinh Vân.

BÀI TỰA SÁCH PHẬT QUANG ĐẠI TỪ ĐIỂN

TINH VÂN^(*)

Phật Quang sơn từ ngày mở núi xây dựng, Tinh Vân đã đặt ra bốn mục tiêu: 1. Dùng giáo dục để bồi dưỡng nhân tài; 2. Dùng văn hoá để tuyên truyền Phật pháp; 3. Dùng từ bi để làm lợi ích cho xã hội; 4. Dùng thánh giáo để làm trong sạch lòng người. Trong đó, về giáo dục có sáu Học viện nghiên cứu như Viện nghiên cứu Phật giáo Trung Quốc, cùng với Trường đại học hàm thụ Phật Quang, Hội Cơ kim Phật Quang, v.v.. Về văn hoá có nhà xuất bản Phật Quang in các loại từng thư, *Phật Quang học báo*, *Phổ môn tạp chí*, *Giác thế tuần san*. Mỗi loại đều phát hành đến hàng vạn số trong tháng. Trong đó Ban biên tập kinh *Đại tạng* của Phật Quang gồm các biên tập viên là Tì khiêu ni Từ Trang, Từ Duệ, Từ Duy, Từ Di, Từ Gia, Y Nghiêm, Y Không, Y Thuần, Đạt Hoà, v.v... Ban Biên tập đã chỉnh lí, chấm câu, phân đoạn, khảo đính, chú thích lại các bộ kinh tạng cũ gồm 16 loại. Ban biên tập có hơn 20 người do Từ Di làm Trưởng ban, sau hơn mười năm đã hoàn thành được bộ *A hàm tạng* gồm 16 tập. Vân tôi tự nghĩ rằng, cuộc sống của con người thật quá ngắn ngủi, năm tháng đã qua đi thì không sao lấy lại được, nay xin đem 15 loại kinh tạng còn lại giao cho hơn 200 vị được đào tạo ở Học viện Phật giáo Phật Quang sơn, chia

thành các tổ để khảo đính biên tập, hi vọng rằng sẽ tăng thêm bổ ích cho đời.

Bắt đầu từ năm 1978 đến năm 1988, Ban Biên tập lại đồng thời tiến hành công việc biên soạn bộ *Phật Quang đại từ điển*. Đây quả là một công việc hết sức khó khăn, phức tạp. Kinh Phật dạy rằng: “Phật pháp như biển cả, chỉ ai có lòng tin mới đi vào sâu được”. Phật giáo trải qua hai ngàn năm trăm năm lịch sử, phổ biến khắp cả năm châu, sản sinh ra bao nhiêu là kinh điển giáo nghĩa, số quyển nhiều vô kể, nghĩa lí thật sâu xa, khiến cho biết bao nhiêu người có nhiệt tâm nghiên cứu không biết đi vào theo lối nào! Nay bộ *Phật Quang đại từ điển* tra cứu tiện lợi, giải thích dễ hiểu đã biên soạn xong, sẽ giúp cho những ai có tâm học tập đạo Phật có được một ông thầy giỏi không giảng bài ra bằng lời, có được một kho báu trí tuệ. Đây quả là một công việc hoằng pháp làm nao nức lòng người, đáng mừng lắm thay!

Thời đại ngày nay xã hội loài người đang tiến nhanh tiến mạnh, các ngành khoa học kĩ thuật mũi nhọn đang phát triển có những bước tiến kì diệu. Công

*. Đại sư, Đại học Phật Quang, Đài Loan. Bài tác giả viết tại chùa Tây Lai nước Mỹ, Nguyễn Tá Nhí dịch (theo bản in lần 1, 1989).

việc của nhà Phật không cho phép chúng ta cứ giữ theo nếp cũ, ôm ấp mãi những mảnh vụn tàn khuyết. Vì thế các học giả ở Phật Quang Sơn đã bỏ ra hơn mười năm, tiêu phí hàng ngàn vạn tiền của, hội tụ mấy chục nhân tài, thu thập trăm ngàn tư liệu, cuối cùng đã biên soạn xong bộ Từ điển này với 22.608 từ điều, bao gồm hơn 7.000.000 chữ. Đặc biệt các từ điều đều được giải thích tường tận, có kèm theo cả tranh ảnh để bổ sung cho những chỗ văn tự giải thích chưa hết ý. Phạm các nội dung như thuật ngữ danh tướng, tên người tên đất, chùa chiền miếu tháp, tông phái giáo nghĩa, pháp khí nghi quỹ, kiến trúc nghệ thuật, công án cố sự, điển lịch từ chương, không có loại nào là không sưu tập đưa vào, không có loại nào là không giới thiệu tường tận.

Để giúp cho bạn đọc tra cứu tiện lợi, bộ Từ điển này lại soạn thêm hai loại sách dẫn là: sách dẫn Tổng mục Trung văn, sách dẫn phiên âm Latinh. Trước phần sách dẫn tổng mục Trung văn lại có thêm bốn bản kiểm tự tra cứu hết sức thuận tiện. Trong bộ Từ điển này phạm các sự việc sự vật đều được ghi rõ xuất xứ trong kinh điển. Phạm các nhân vật cổ kim có danh tiếng đều được sưu tầm đưa hết cả vào. Dẫn chứng rộng khắp, liên quan đến trăm ngàn bộ kinh luận. Giải thích tường tận, tuyển chọn lời bàn xác đáng của các nhà Phật học. Có thể nói bộ Từ điển này tương đương với một bộ Từ điển bách khoa Phật giáo hiện đại.

Bộ Từ điển này có hơn 20 người tham gia biên soạn, do Pháp sư Từ Di làm chủ biên. Phần lớn các biên tập viên là người của Viện Nghiên cứu Phật giáo Trung Quốc, có thêm sự hỗ trợ của các học giả ở các bộ môn Văn học, sử học, triết học của các trường đại học, các viện nghiên cứu. Đồng thời được các tín nữ gồm hơn 30 người như Lý Tố Phương nhiệt tình ủng hộ. Các cư sĩ như Trình Triệu Hùng, Qua Bản Tiệp, Dương Úc Văn, Từ Cảnh Văn cũng tham gia đọc duyệt hiệu đính. Các vị đó đều rất tinh thông tam tạng giáo nghĩa, lại cũng rất am tường các thứ tiếng Phạn, Pali, Anh, Nhật. Các vị đó đều cặm cụi bên án sách không kể sớm tối, không lúc nào không tung hoành kim cổ, không lúc nào không rong ruổi đông tây. Đối với các vị đó, tuy không dám nói rằng đời sau không có ai sánh kịp, nhưng thực sự chẳng hề thua kém các bậc hiền triết đời xưa.

Tinh Vân này sinh ra vào đời mạt pháp, cảm thương vì thánh giáo nan hành, than thở bởi đạo vận không thịnh, những muốn đền báo tứ ân, mở mang Phật pháp, nên nhân khi các bậc hiền tài ở núi Phật Quang này kỉ niệm 20 năm ngày phá núi dựng nghiệp, bèn cho xuất bản bộ Từ điển này. Hi vọng có thể cúng dàng Tam bảo, phổ thí mười phương, đồng thời cũng cầu mong các vị cao tăng đại đức trong giáo giới thể tình mà bổ sung thêm cho, chỉ bảo cho những chỗ còn khiếm khuyết trong bộ Từ điển này. Như thế thì thật là may mắn cho Vân tôi lắm lắm./